

VERORDENING

Om voorsiening te maak vir 'n munisipale meent vir die //Khara Hais munisipaliteit; en vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

DAAR WORD BEPAAL deur die //Khara Hais munisipaliteit, soos volg:-

Woordomskrywing

1. In hierdie Verordening, tensy uit die samehang anders blyk, beteken –
  - “**dorp**” ‘n dorp soos omskryf in artikel 1 van die Opmetingswet, 1997 (Wet No. 8 van 1997);
  - “**hierdie Verordening**” ook die voorskrifte ingevolge artikel 7 uitgereik;
  - “**Munisipale Bestuurder**” die persoon aangestel ingevolge artikel 82 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (Wet No. 117 van 1998);
  - “**munisipale grond**” grond geleë binne die regsgebied van die Munisipaliteit, maar buite die grense van ‘n dorp, waarvan die Munisipaliteit die eienaar is of waarvan die beheer, tot die volle uitsluiting van die eienaar in die Munisipaliteit gevestig is; en
  - “**Munisipaliteit**” die //Khara Hais munisipaliteit.

Aanwysing van grond as gemeenskaplike weiveld

2. (1) Die Munisipaliteit kan, behoudens die bepalings van die een of ander wet of ‘n beperking op die gebruik van grond vervat in die titelakte van die grond, by kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* en met ingang van ‘n datum in die kennisgewing vermeld –
  - (a) munisipale grond as gemeenskaplike weiveld aanwys;
  - (b) te eniger tyd ‘n verdere omskrewe stuk of stukke munisipale grond by enige aldus aangewese gemeenskaplike weivel toevoeg;
  - (c) behoudens die bepalings van subartikel (2), te eniger tyd grond wat deel vorm van die gemeenskaplike weiveld, gedeeltelik of in die geheel aan die aanwysing daarvan as so ‘n weiveld onttrek.
- (2) Die Munisipaliteit mag nie met die grond bedoel in subartikel (1)(a) of (b) kragtens subartikel (1)(c) handel of dit vervreem nie –

- (a) alvorens 'n kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* gepubliseer is nie wat –
  - (i) stipuleer watter stuk of stukke grond hy oorweeg om te onttrek of vervreem;
  - (ii) belanghebbende persone uitnooi om 'n vergadering op 'n plek en datum in die kennisgewing vermeld by te woon ten einde die voorgenome onttrekking of vervreemding te bespreek;
  - (iii) die voorgenome datum of datums noem waarop daar beoog word om sodanige stuk of stukke grond te onttrek of te vervreem; en
- (b) alvorens elke permit vir die weiding van vee op die stuk of stukke grond wat hy beoog om te onttrek of vervreem verval het nie.

Kantoor van die Meentbestuurder

- 3. (1) Die Munisipaliteit stel of wys iemand as Meentbestuurder, wat direk aan die Munisipale Bestuurder verantwoordelik is, aan.
- (2) Die Meentbestuurder moet sorg vir die behoorlike bestuur en onderhoud van alle grond wat deel van die meent uitmaak.
- (3) Die Munisipaliteit stel, in die Kantoor van die Meentbestuurder –
  - (a) vir elke stuk grond wat deel van die meent uitmaak, 'n veldwagter aan om die dag-tot-dag bestuur van die stuk grond te behartig;
  - (b) die persone aan wat nodig mag wees om behoorlik rekord te hou ten opsigte van grond wat deel uitmaak van die meent, kaarte, kampe, toewysing van vee, beweging van vee, houers van weidingspermitte op die meent, die merk van vee, veesiektes, betalings en ander aangeleenthede rakende die bestuur van die meent;
  - (c) 'n voltydse of deelydse veearts aan, om die werksaamhede soos voorgeskryf by of kragtens die een of ander wet wat op vee betrekking het, te verrig: Met dien verstande dat hierdie werksaamhede ook deur 'n beampste van die Nasionale- of Provinsiale Departement van Landbou verrig kan word.
- (4) Een veldwagter kan vir meerdere stukke grond aangestel word indien die stukke grond sò geleë is dat dit prakties moontlik is vir een veldwagter om behoorlike beheer oor elke stuk grond uit te oefen.

- (5) 'n Veldwagter moet die grond waarvoor hy of sy aangestel is gereeld besoek en, behoudens die arbeidswetgewing aangaande verlof, moet gedurende elke week van die jaar vir ten minste 'n volle werksdag op die grond teenwoordig wees.
- (6) Die veearts deur die Munisipaliteit aangestel, moet op 'n gereelde grondslag, maar minstens een keer elke drie maande, ten opsigte van die gesondheidstoestand van elke dier op die meent, 'n ondersoek doen, daarvoor verslag doen en aanbevelings aan die Meentbestuurder maak.

Weidingspermit word vereis om vee op die meent te laat wei

- 4. Niemand laat vee op die meent van die Munisipaliteit wei nie, behalwe –
  - (a) as hy of sy die houer van 'n weidingspermit deur die Munisipaliteit uitgereik is en behoudens die voorwaardes van die permit;
  - (b) as die dier die aanteelt van 'n vroulike dier is wat kragtens 'n weidingspermit in paragraaf (a) bedoel laat wei word en nie ouer as 6 maande is nie; en
  - (c) as hy of sy die meentgelde, soos deur die Munisipaliteit bepaal, ten opsigte van die tydperk waarvoor die weidingspermit uitgereik is, betaal het: Met dien verstande dat 'n permithouer gedeeltelik of in geheel ooreenkomstig die Munisipaliteit se behoeftigheidsbeleid van sodanige betaling kwytgeskeld kan word.

Aansoek om- en uitreiking van weidingspermit

- 5. (1) 'n Aansoek vir die uitreiking van 'n weidingspermit moet –
  - (a) aan die Munisipale Bestuurder gerig word;
  - (b) in skrif gedoen word op die vorm deur die Munisipaliteit vir daardie doel voorsien;
  - (c) genoegsame bewys bevat dat die aansoeker 'n permanente inwoner binne die regsgebied van die Munisipaliteit is; en
  - (d) sodanige verdere besonderhede as wat die Munisipaliteit mag vereis bevat.
- (2) By ontvangs van die aansoek, verwys die Munisipale Bestuurder dit na die Meentbestuurder, wat die besonderhede in die aansoek vervat nagaan en daaromtrent aan die Munisipale Bestuurder verslag doen.
- (3) Wanneer die Munisipale Bestuurder die verslag oorweeg, neem hy of sy –
  - (a) die verslag van die Meentbestuurder;

- (b) die beskikbaarheid en toestand van grond in die meent van die Munisipaliteit om die vereiste getal vee waarvoor aansoek gedoen word te akkommodeer;
- (c) die maatstawwe vir klasse van voorkeur wat aansoekers moet toeval soos aangedui in 'n kennisgewing deur die Munisipaliteit in die *Provinsiale Koerant*,

in ag.

- (4) Na oorweging van die aansoek, moet die Munisipale Bestuurder –
  - (a) die permit soos voor aansoek gedoen deur die aansoeker uitreik;
  - (b) 'n permit vir minder vee as waarvoor aansoek gedoen is uitreik; of
  - (c) die aansoeker skriftelik verwittig dat sy of haar aansoek nie suksesvol was nie en die redes daarvoor verstrek.
- (5) Iemand wie se regte geraak word mag teen 'n bevinding van die Munisipale Bestuurder by die Munisipaliteit appelleer en, ten opsigte van sò 'n appèl, geld die bepalinge van artikel 62 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, 2000 (Wet No. 32 van 2000), *mutatis mutandis*.
- (6) 'n Permit vir weiding van vee op die meent van die Munisipaliteit word uitgereik –
  - (a) vir 'n tydperk van een jaar of minder en verval op die laaste dag van Junie van elke jaar;
  - (b) behoudens die voorwaardes in die permit uiteengesit;
  - (c) onderworpe aan vooruitbetaling van die gelde deur die Munisipaliteit bepaal.
- (7) 'n Permit vir weiding van vee op die meent van die Munisipaliteit kan twee keer hernieu word sonder om weer aansoek te doen deur die hernuwingsgelde deur die Munisipaliteit bepaal nie later nie as die laaste dag van Mei van die jaar waarin die permit verval te betaal: Met dien verstande dat die Munisipale Bestuurder kan weier om die permit te hernieu indien hy of sy van oordeel is dat die permit nie hernieu behoort te word nie –
  - (a) as gevolg van die toestand van die grond waaraan die permithouer se vee toegewys is; of

- (b) aangesien daar genoegsame getuienis bestaan dat die omstandighede van die permithouer tot so 'n mate verander het dat die aansoek van 'n nuwe aansoeker ingevolge 'n kennisgewing in subartikel (3)(c) genoem voorrang moet geniet.
- (8) 'n Permit vir die weiding van vee op die munisipale meent kan ingetrek word indien die permithouer –
  - (a) 'n voorwaarde waarkragtens die permit uitgereik is oortree of versuim om daaraan te voldoen;
  - (b) 'n bepaling van hierdie Verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen; of
  - (c) 'n wettige bevel van die veldwagter in beheer van die grond waarop sy of haar vee wei, of die veearts deur die Munisipaliteit aangestel verontagsaam of versuim om daaraan te voldoen.
- (9) 'n Permit om vee op die meent van die Munisipaliteit te laat wei, is nie oordraagbaar nie.

Spesifieke werksaamhede van die Meentbestuurder

- 6. Die Meentbestuurder moet –
  - (a) elke stuk grond wat ingevolge artikel 2(1) as meent aangewys is, in kampe wat geskik is vir beweiding deur vee verdeel en aan elk so 'n kamp 'n nommer toeken;
  - (b) in elke kamp sodanige fasiliteite as wat nodig mag wees vir die onderhoud van vee in daardie kamp voorsien;
  - (c) behoorlike kaarte van elke stuk grond wat as deel van die meent aangewys is en wat ten minste die grense van kampe, hekke en suipings aantoon optrek of laat optrek;
  - (d) die vee van elke permithouer aan 'n spesifieke kamp of kampe toewys en die permithouer dienooreenkomstig verwittig;
  - (e) 'n behoorlike rotasieprogram vir beweiding van grond deur die Munisipaliteit aangewys as meent ontwikkel, implementeer en na gelang van veranderende omstandighede aanpas;
  - (f) behoorlike rekords, oop vir insae deur enigiemand wat 'n belang daarin het, byhou ten opsigte van –
    - (i) alle permithouers;
    - (ii) vervaldatums van alle permitte;

- (iii) betalings of vrystelling van betalings van alle permithouers,
 en enige ander saak wat, volgens sy of haar oordeel, op rekord geplaas moet word.

Voorskrifte

7. (1) Die Munisipaliteit kan voorskrifte uitvaardig betreffende die beheer, bestuur en gebruik van die munisipale meent, met inbegrip van –
- (a) die bou en instandhouding van dipbakke, die gelde betaalbaar in verband met die gebruik daarvan, en die persone wat vir die betaling daarvan aanspreeklik is;
  - (b) die merk van die vee daarop aangehou;
  - (c) die verbod op die aanhou van gevaarlike en ongewenste diere daarop, en die omskrywing van sodanige diere;
  - (d) die voorkoming en behandeling van veesiektes ten opsigte van vee daarop aangehou, en die uitsluiting van vee wat na die oordeel van die veearts deur die Munisipaliteit aangestel, sulke siektes kan versprei;
  - (e) die vernietiging van karkasse van diere;
  - (f) die skut van diere wat daarop oortree of sonder 'n permit daarop wei;
  - (g) die plant, versorging en beskerming, en die vernietiging, afkap of afsny van gras, bome, struik of enige ander plante of gewasse, en die verkoop daarvan;
  - (h) die brand van gras en die uitroeiing van skadelike onkruid;
  - (i) die jag van wild daarop op enige manier, met inbegrip van die gebruik van vuurwapens of honde;
  - (j) die pligte en werksaamhede van veldwagters;
  - (k) die verbod op die uitsit van gif; en
  - (l) in die algemeen enige aangeleentheid wat die Munisipaliteit in verband met die beheer, bestuur of gebruik van die gemeenskaplike weiveld, of die bereiking van die oogmerke van hierdie Verordening, nodig of dienstig ag.
- (2) 'n Voorskrif ingevolge subartikel (1) uitgevaardig moet in die *Provinsiale Koerant* gepubliseer word.

- (3) Indien die Munisipaliteit van mening is dat dit in die openbare belang is kan hy, vir sodanige tydperk en behoudens die voorwaardes wat hy wenslik ag, enige persoon, groep of kategorie persone skriftelik vrystel van voldoening aan 'n voorskrif ingevolge subartikel (1) uitgevaardig.

Strafbepaling

8. (1) Iemand wat 'n bepaling van hierdie Verordening of 'n vereiste of voorwaarde daarkragtens oortree of versuim om daaraan te voldoen, is aan 'n misdryf skuldig.
- (2) Iemand wat skuldig bevind word aan 'n misdryf ingevolge subartikel (1), is strafbaar met 'n boete of met gevangenisstraf van hoogstens een jaar, of met beide 'n boete en met daardie gevangenisstraf.

Kort titel

9. Hierdie Verordening heet die Verordening op die Munisipale Meent, 2007.